

*Dolgozz, munkálj. A szép, a jó, a hasznos,
mihelyt elkészül, az élethez áll.
Minden jó mű egy-egy szabadságharcos.
Légy hí magadhoz, olyanokat alkoss,
ne fogja a halál!*

Illyés Gyula: Ars poetica

Művelődési színterek – új és felújított épületek

TARTALOM

<i>Mátyus Aliz: Előszó</i>	3
<i>Talata-Dudás Katalin: Kell egy hely – de milyen? Művelődési házak, közösségi színterek felújításának, építésének tapasztalatai</i>	4

ÚJ ÉS FELÚJÍTOTT MŰVELŐDÉSI SZÍNTEREK

<i>Mók Ildikó: Bevezető</i>	30
<i>Megvalósult álmok – Új intézmények</i>	
<i>Antal Jenő – Antalné Tari Zsuzsanna – Egervári József: A törökbálinti Munkácsy Mihály Művelődési Ház és Wolf György Könyvtár megvalósításáról</i>	31
<i>Zalavári Béla: A két éve átadott maglódi MagHáz</i>	34
<i>Gazdik István: Közház Gyál kertvárosában</i>	37
<i>Lenkey Tibor: Som Községi Háza</i>	40
<i>Gergye Rezső: Vasvári Nagy Gáspár Kulturális Központ</i>	43
<i>Táguló terek – Átépitett intézmények</i>	
<i>Szekér Tamás: Herényiek Háza</i>	46
<i>Molnár Zsolt: Faluházzal együtt közösség épül Szigetmonostoron</i>	49
<i>Polónyi Csilla: A Szentei Lokális Ifjúsági Mikrocentrum kialakítása</i>	51
<i>Pálinkás Klára: A tamási művelődési ház rekonstrukciójának és bővítésének tapasztalatai</i>	54
<i>Ribányi József: Nehézségek és tanulságok</i>	59
<i>Új köntösben – Felújított intézmények</i>	
<i>Pappné Szalka Magdolna: Az Ózdi Művelődési Intézmények Olvasójának lenyűgöző szecessziós épülete</i>	61
<i>Patyi Elemér: Valóra vált álmok Bögötén</i>	65
<i>Üveges Sándor – Györkös József – Bábics Valéria: Az ajkai művelődési központ színháztermének újjászületéséről</i>	68

ARCKÉPEK

Beke Pál – Becsületkereszt Józsefvárosért. Posztumusz kitüntetés (<i>Varga István</i>).....	70
Kovács Ilma – Hutter Ottó Díj 2009.....	72
<i>Ferencz Barbara – Sikó Dóra: Hollós Róbertné és a magyarországi játszóházak 40 éve</i>	74
Falvy Károly (1924–2010.).....	79
Zrínyi Miklós (1620–1664.).....	80

HOZZÁSZÓLÁS

<i>Szász Zsolt – Pálfi Ágnes: Korunk hőse, avagy a nyelv géniusza – Közelítések a régi és az új teatralitáshoz</i>	81
<i>Talyigás Katalin nyílt levele Maróti Andornak</i>	89

OLVASVA – ÚJRA OLVASVA

<i>Pálfi Ágnes: Vörösmarty újraolvasó</i>	91
<i>Iványi Tibor: Csálé-hajsz!</i>	93
Eugenio Barba: A Hamu és Gyémánt országa. Tanulóéveim Lengyelországban. Archetípusok és sámánok (Fordította: <i>Regős János</i>).....	94

ESEMÉNYTÁR

<i>G. Szakály Georgina: A Nagy Gáspár versmondó találkozóról</i>	98
<i>Sall László: A hu.se.t</i>	101
<i>Maróti László: A 6. hu.se.t</i>	103
„Next Step” a kultúráért (<i>Nemes Mercédesz</i>).....	106

FELHÍVÁS

Vizsgán innen, vizsgán túl... Pályázati felhívás felnőtt tanulók számára.....	107
Szabó András Radnóti- és Kazinczy-díjas előadóművész előadó-estje.....	107

CD-MELLÉKLET Művelődési színterek – új és felújított épületek. A lapban közölt tematikus egységünk írásainak teljes változataival és újabb írásokkal – fotó-melléklettel.

E számunkat épülő, megépült és megújuló művelődési házak és színterek fotóival illusztráltuk.

Kétegyháza, a Táncsics Mihály Művelődési Ház és Könyvtár

Előszó

A hagyományok szerint több mint ötven éve minden év június első vasárnapján ünnepli közel 300 ezer építő- és építőanyag-iparban dolgozó az Építők Napját. Olyan alkalomból jelenik meg hát lapszámunk az új és felújított művelődési intézményekről, színterekről, amikor az ünnep hónapját éljük.

Többször a kezembe vettem Illyés Gyula *Építőkhöz* c. versét, miközben a lapon dolgoztam, végül illőbbnek találtam első oldalunkra helyezett versét, *Ars poeticáját*. A „Dolgozz, munkálj. A szép, a jó, a hasznos, / mihelyt elkészül, az élethez áll.” a legpontosabb, ami a készülőről, a teremtődőről elmondható. Megméretésének legegyszerűbb módja: ha jó, ha szép, ha hasznos, akkor, ami létrejött, megszületett, „az élethez áll”. S ehhez más nem kell már, mint hogy időtálló is legyen: „Minden jó mű egy-egy szabadságharcos. / Légy hű magadhoz, olyanokat alkoss, / ne fogja a halál!” Ennek pedig záloga az ember önmagához való hűsége. Ilyen egyszerű minden.

Ahogy a 2010 júniusi Magyar Örökség Díj átadásán az, hogy egyebek mellett ott a díjazottak között Erkel Ferenc életműve és az általa alapított Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekara; Hódmezővásárhely, a kultúraőrző- és teremtő város; nemzetmegtartó szellemiségük okán a Kárpát-medencei magyar középiskolák, és a vidék magyarsága gazdasági gyarapodását szolgáló tevékenységük elismeréseként a Hangya Szövetkezetek.

Ahogy Szentí Tibor személyének kiválasztása, hogy ő legyen a Hódmezővásárhelyt laudáló személy.

Ahogy Hódmezővásárhely kapcsán Németh László megidézettik. (Ma már, miért ne ajánlanám, Korbuly Péter tolmácsolásában – egy kattintás, és hallgatható a számítógépen. Szentí Tibor laudációjával együtt. S még más hangzó anyagokkal, amik csak Hódmezővásárhely számára fontosaknak, és a városépítésben lelkesítőknak mutatkoztak.)

Ahogy Németh László második világháború előtt írt szavai – máig megfontolandóan: „Európa attól a néptől, amelyet a közép-európai gondolat apostolának elfogad, elvárja, hogy az teremtsen meg Közép-Európát szellemben, tudományban, s hozzon e területnek olyan üzenetet, amely a kulturális és gazdasági kapcsolatokat erkölcsi kapcsolatokká emeli. Közép-Európa nem olyasvalami, ami már megvan. Azt meg kell csinálni, de abban, hogy ezt megcsináljuk, nincs semmi történelem- és természetellenes. Ennek a tudatosítását várjuk mi is a tudománytól, Bartók szép kezdete után.”

Mátyus Aliz